

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200795
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8320200795.1

Uznesenie

Okresný súd Humenné v spore žalobkyne E. Š., nar. X.X.XXXX, bytom M. Č.. X, zastúpenej JUDr. Janou Šepeľovou, advokátkou, Námestie slobody 13/25, Humenné, proti žalovanému BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann, 75000 Paríž, Francúzsko, konajúca prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa výkonu Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX (návrh zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX) zo dňa 4.4.2005, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným.

II. Zamestnávateľ žalobkyne DaMaR experience s.r.o., Třebíčska 18, Humenné je p o v i n n ý zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného, na základe Žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 18.2.2020 zaslanej zamestnávateľovi žalobkyne.

III. U k l a d á žalobkyni povinnosť podať proti žalovanému v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia žalobu o neplatnosť Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru evidovanej pod č. XXXXXXXXXXXXXXXX (návrh zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXX) uzatvorenej stranami dňa 4.4.2005 v časti F týkajúcej sa dohody o zrážkach zo mzdy.

IV. P r i z n á v a žalobkyni vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto uznesenia vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala dňa 9.3.2020 na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako je uvedený vo výroku tohto uznesenia v bode I a II. Žiadala teda, aby súd uložil žalovanému a jej zamestnávateľovi povinnosť zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že s právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou Cetelem Slovensko, a. s. uzatvorila dňa 4.4.2005 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 6 490,- Sk (215,19 eur), ktorý sa zaviazala splácať v desiatich mesačných splátkach vo výške 754,- Sk (25,03 eur) a súčet splátok tak predstavoval 7 540,- Sk (250,28 eur). Cena úveru bola určená na 1 050,- Sk (34,85 eur) s tým, že prvá splátka bola najskôr dňa 15.5.2005 a každá ďalšia mala byť splatná 15. deň v mesiaci. V zmluve bola uvedená RPMN 19,72%.

V bode C zmluvy bola obsiahnutá žiadosť žalobkyne, aby ju veriteľ zaradil do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca vo výške 20 000,- Sk a vydal jej úverovú kartu.

V bode F uzatvorenej zmluvy bola Dohoda o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ v zmysle ktorej sa mala žalobkyňa so spoločnosťou Cetelem Slovensko, a. s. dohodnúť na zabezpečení pohľadávok z úverovej zmluvy uzatvorenej podľa časti B a C tak, že výslovne a neodvolateľne súhlasí, aby jej v prípade, že sa omešká so splácaním úveru dlhšie ako jeden mesiac, t. j. nezaplatením aspoň dvoch po sebe nasledujúcich splátok úveru, uskutočňoval platca mzdy mesačné zrážky zo mzdy a to až do výšky stanovenej Občianskym súdnym poriadkom v ustanoveniach o výkone rozhodnutia, až do úplného splatenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva a aby zrazenú sumu poukazoval na účet veriteľa. Táto dohoda sa mala vzťahovať aj na budúcich platcov mzdy, ako aj na iné príjmy s ktorými sa zaobchádza ako so mzdou, pričom náklady spojené so zrážkami nesie klient.

3. Žalobkyňa uviedla, že žalovaný listom z 18.2.2020 požiadal jej zamestnávateľa o realizáciu vykonávania zrážok zo mzdy za účelom uspokojenia jeho pohľadávky vo výške 2 141,35 eur bez príslušenstva. Zároveň konštatovala, že pri uzatvorení zmluvy vystupovala ako spotrebiteľ a preto predmetnú zmluvu treba považovať za spotrebiteľskú.

Poukázala na inštitút dohody o zrážkach zo mzdy, ktorý umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikateľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 18Co 108/2011. Tiež poukázala na Článok 6 smernice Rady 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

4. Uviedla, že vychádzajúc z predložených listinných dôkazov v dostatočnej miere osvedčila svoj nárok a preukázala dôvodnosť potreby dočasne upraviť pomery. Nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy osvedčila tým, že žalovaný požiadal jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok z jej mzdy napriek tomu, že namieta a spochybňuje platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej súčasťou bola dohoda o zrážkach zo mzdy. Jej zamestnávateľ má zrážky vykonávať na základe nejudikovaného titulu a ona nemá iné prostriedky ako tento proces zastaviť do právoplatného rozhodnutia súdu o určenie, či žalovaný má právo žiadať vykonávanie zrážok zo mzdy. Má za to, že kým nie je vyriešená otázka platnosti resp. neplatnosti zmluvy a dohody o zrážkach zo mzdy, je potrebné zabezpečiť ochranu jej práva nariadením neodkladného opatrenia. Žiadala preto, aby súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a tak žalovanému, ako aj jej zamestnávateľovi, uložil povinnosť zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy.

5. Spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia predložila žalobkyňa zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktorú dňa 4.4.2005 uzatvorila s veriteľom Cetelem Slovensko, a. s. Súd mal za preukázané, že súčasťou tejto zmluvy pod bodom F je dohoda o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ tak, ako ju špecifikovala v návrhu žalobkyňa.

Žalobkyňa tiež predložila žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy z 18.2.2020, ktorú jej zamestnávateľovi adresoval žalovaný ako právny nástupca spoločnosti Cetelem Slovensko, a. s. Touto žiadosťou vyzval jej zamestnávateľa, aby vykonával zrážky z jej mzdy za účelom umorenia dlhu vo výške 2 141,35 eur bez príslušenstva a to v maximálnej zákonom prípustnej výške. Poukázal na to, že ide o splatenie dlhu na úvere evidovanom pod č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zaslal mu aj úverovú zmluvu, súčasťou ktorej je aj dohoda o zrážkach zo mzdy.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby:

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 328 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

7. Cieľom neodkladného opatrenia je bezodkladne upraviť pomery strán konania a to v prípadoch, keď strana podávajúca návrh na takéto rozhodnutie osvedčí naliehavosť potreby takéhoto postupu odrážajúcu nemožnosť vyčkať do konečného rozhodnutia vo veci samej alebo zabezpečovanie výkonu rozhodnutia. Ide teda o rozhodnutie dočasnej povahy predpokladajúce aspoň osvedčenie danosti práva alebo osvedčenie ohrozenia tohto práva, ktoré však neprejudikuje práva a povinnosti strán konania a teda nemôže ani nahrádzať konečné rozhodnutie vo veci samej a poskytnúť strane definitívnu ochranu.

8. Pre neodkladné opatrenie platí, že pokiaľ sa žalobca domáha nariadenia neodkladného opatrenia, musí uviesť a opísať všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana a odôvodnenie úpravy pomerov strán. Opísaním rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ musí preukázať z čoho, teda z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný, predbežný charakter. Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

10. Pred nariadením neodkladného opatrenia, ktorým sa strane sporu ukladá, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo aby niečo znášala, sa vychádza z vymedzenia uvedeného návrhu a skúma sa, či je dostatočne odôvodnený, skúmajú sa skutkové okolnosti vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia. Súd pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musí vziať zreteľ na fakty, proporcionality následku a príčiny jeho vzniku. Ďalej je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacích záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv strán sporu. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana alebo osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia). Neodkladným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch strán a v dôsledku nariadenia neodkladného opatrenia nesmie vzniknúť neprimeraná ujma povinnému.

11. Na základe zistených skutočností mal súd za preukázané, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak ako ho špecifikovala žalobkyňa je dôvodný. Žalobkyňa preukázala, že s právnym predchodcom súčasného žalovaného uzatvorila zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru dňa 4.4.2005, súčasťou ktorej bola v bode F obsiahnutá aj dohoda o zrážkach zo mzdy, podľa ktorej žalovaná výslovne a neodvolateľne súhlasila, aby v prípade, že sa omešká so splácaním úveru dlhšie ako jeden mesiac, t. j. nezaplatí aspoň dve po sebe nasledujúce splátky úveru, uskutočnil platca mzdy mesačné zrážky zo mzdy až do úplného splatenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva. Zároveň preukázala, že súčasný žalovaný vyzval jej zamestnávateľa, aby začal realizovať dohodu o zrážkach zo mzdy až do výšky 2 141,35 eur bez príslušenstva. Žalobkyňa teda predložila súdu dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ako aj dôkazy svedčiace o naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti vyriešenia

vzťahu medzi stranami nariadením neodkladného opatrenia. Je dôvodné očakávať, že zamestnávateľ žalobkyne na základe žiadosti žalovaného začne vykonávať zrážky zo mzdy a to bez predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výške dlhu.

12. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikateľa. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa (uznesenie KS v Prešove sp. zn. 12Co 14/2018).

Je zrejmé, že žalovaný na základe neobmedzenej vôle môže vymáhať od žalobkyne dlh na základe právneho úkonu (dohody o zrážkach zo mzdy), ktorého platnosť je sporná. Žalobkyňa týmto spôsobom stráca právo disponovať so svojim príjmom ako vlastným majetkom na základe skutočnosti, ktorá je sporná. Neodkladné opatrenie je jediným efektívnym prostriedkom dočasnej ochrany pred vykonávaním zrážok zo mzdy (uznesenie KS v Prešove sp. zn. 6Co 77/2016).

Súdna prax dospela k záveru, že predbežným opatrením (teraz neodkladným opatrením) môže súd uložiť platiteľovi mzdy povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej medzi účastníkmi konania, keď dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku neodôvodnene vykonávaných zrážok (R 47/1974)

13. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, lebo je potreba neodkladnej, aj keď len dočasnej úpravy pomerov strán sporu v tom, aby zamestnávateľ žalobkyne nevykonával zrážky z jej mzdy na základe dohody, ktorá je súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, platnosť ktorej žalobkyňa namieta.

Žalobkyňa žiadala uložiť povinnosť tak žalovanému, ako aj svojmu zamestnávateľovi ako tretej osobe a to zdržať sa výkonu práva dohody o zrážkach zo mzdy. Súd vyhovel návrhu a uložil takúto povinnosť žalovanému, pretože v prípade, ak by došlo k zmene zamestnávateľa na strane žalobkyne, tak by opätovne musela podávať nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by sa domáhala uloženia povinnosti nevykonávať zrážky zo mzdy, keďže neodkladné opatrenie vydané len voči zamestnávateľovi by bez vyhovenia návrhu voči žalobcovi nebolo účinné.

Civilný sporový poriadok síce neobsahuje ustanovenie, ktoré umožňuje ukladať povinnosti neodkladným opatrením aj iným osobám, ako stranám sporu, súd však musí pri rozhodovaní vychádzať aj zo základných princípov, na ktorých tento zákon spočíva. Ak niet výslovného ustanovenia tohto zákona, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov. Ochrana ohrozených alebo porušených práv musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Keďže žalobkyňa v danom prípade nemá k dispozícii iný prostriedok právnej ochrany pred zásahom do svojho majetku, k jeho účinnej ochrane je potrebné nariadiť priamo jej zamestnávateľovi, aby sa zdržal vykonávania zrážok zo mzdy. Týmto nedochádza k zásahu priamo do práv zamestnávateľa, ale k zamedzeniu výkonu jeho povinnosti vykonávať zrážky zo mzdy v zmysle § 551 ods. 2 OZ. Preto súd uložil povinnosť zdržať sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy nielen žalovanému, ale aj zamestnávateľovi žalobkyne.

14. Podľa § 366 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

Súd spolu s nariadením neodkladného opatrenia uložil žalobkyňi povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia návrh na určenie neplatnosti časti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru a to týkajúcej sa uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy. Súd takto vymedzil časové trvanie neodkladného opatrenia. Takúto povinnosť bolo žalobkyňi potrebné uložiť aj vzhľadom na samotný

návrh, v ktorom žalobkyňa uviedla, že až do rozhodnutia o platnosti resp. neplatnosti zmluvy a dohody o zrážkach zo mzdy, je potrebné zabezpečiť ochranu jej práv nariadením neodkladného opatrenia.

15. O trovách neodkladného opatrenia rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa bola v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia úspešná, lebo súd tomuto návrhu vyhovel a neodkladné opatrenie nariadil, preto žalobkyni bola vo vzťahu k žalovanej priznané právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolať domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.